

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... — 16 kor.
 Negyedévre... — 4 „

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... — 20 kor.
 Negyedévre... — 5 „

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... — 24 kor.
 Negyedévre... — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 24.

De bizony mennek!

Valamelyik nagyváradai lap írja vezércikkében, hogy a mi jogászaink nem vesznek részt a selmeczbányai diákkongresszuson. Adta pedig cikkének ezt a rövid címet:

Nem mennek.

Alatta közli 33 kassai zsidó jogász nyilatkozatát, a kik »felekezeti vitába nem bocsátkoznak,« csak annyit kívánnak elismertetni csodálatraméltó szerénységgel, hogy »a magyar zsidónál nincs hűségesebb fia a hazának és nincs semmiféle főiskolának hazafiasabb, magyarabb polgársága, mint a kassai zsidó vallású jogászok!«

Ne neked.

Én nem tudom, mit szólnak hozzá a többi zsidó jogászok, kik oly boldogtalanok, hogy nincs szerencsájük a kassai harminczháromhoz tartozhatni s így nem is elég hazafiasak. Velünk fognak búsulni, a kik még csak zsidók sem vagyunk s nehogy »felekezeti vitába bocsátkozzunk«, szerényen meghajolunk a kassai harminczhárom, a ragyogó hazafiság példányképei előtt.

Szeretem az ilyen önérettől duzzadó szavakat, a minők a kassai 33 vitéznek nyilatkozatából kirínak. Látszik, hogy van még érzékük a fiataloknak a merész tóditások iránt s többet gondolnak a csattanós frázisokkal, mint az igazsággal.

Csak azt ne várják, hogy valaki komolyan vegye őket.

Maga laptársunk sem veszi komolyan a nyilatkozatot, mert mikor a nagyváradiai itthon maradásának okait kutatja, nem veszi számításba e frázishalmaz hatását, hanem másutt kutatja az okot:

Miért nem mennek?

Más lapok is érdeklődnek a nagyváradai jogakadémia iránt erősen. Többek közt az Egyetértésnek is fáj a mi jogászaink magatartása s kijelenti, hogy most már sürgősen kell a nagyváradai jogászoknak határozniuk a meghívás elfogadása vagy visszautasítása felett; a határozatot érdeklél várja.

Nos a határozatot tegnap meghozták; éppen kapóra jött a Nem mennek-re.

De bizony elmennek!

Sokkal fontosabbnak tartják a nagyváradai kir. kath. jogakadémia hallgatói a selmeczbányai diákkongresszust, hogysen elmaradnának onnan. A debreczenieket s a kassai harminczháromt kivéve, ott lesz az egész magyar főiskolai ifjuság; ezek lesznek képviselve s csak háromszáz fog hiányozni.

Hogy mit fognak Selmeczbányán határozni, azt persze mi még nem tudhatjuk. De tudják a helyett egyes lapok, a melyek — úgy látszik — különös telepathikus érzékkel vannak megáldva.

Harcot indított a budapesti ifjuság a hazátlan, kozmopolita irány ellen. Miért kiáltanak föl hevesen itt is, ott is a kozmopolita szóra? Talán találva érzik magukat?

Ha ők azok a leghazafiasabb, legmagyarabb vitézek, még kezük kellene fogniok a budapestiekkel s együttesen harcolniok a kozmopolitizmus ellen.

Mert hogy van kozmopolitizmus már Magyarországon is, az tagadhatatlan. A hódmezővásárhelyi paraszttól, a ki a haza fogalmát is ki akarta ölni a fia szívéből, fel egészen Pikler Gyuláig, mindnek csak az anyanyelve magyar, a vérük már nem a miénk. Ezekkel állítja szembe az ifju Magyarország a Rákóczyak, Zrinyiek, Bethlenek és Pázmányok magyarságát; olyan nehéz a kettő közt a választás?

Magyar szívvvel egy percig sem lehet nehéz. S ha ebben az értelemben határoz a selmeczbányai kongresszus, méltó lesz a magyar ifjuság képviselőtére.

Különös telepathia kell ahhoz, hogy valaki ebben a határozatban a zsidó és protestáns diákok »ütését« fájlalja előre.

Meg vagyunk róla győződve, hogy sem a protestáns, sem a zsidó diákok józan része az ifju Magyarország törekvéseiben veszélyt nem lát. Láthat veszélyt a »hazátlan, a kozmopolita« elem, de nem a hazafias nem-katholikus ifjuság.

Selmeczbányán a magyarság újjaszületése, nemzeti szellemének felfrissülése fog tovább folytatódni. Ennek utjába lehet állani, de akkor legyenek is elkészülve az akadályok a legázoltatásra.

Az ébredő magyaros szellemet többé visszatartóztatni nem lehet.

Üdvözljük a nagyváradai jogászokat, hogy ők is ott lesznek ezen az ünnepen,

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A »kis mama«.

(Rajz).

Írta: Jean Madeline.

A lány már abban az időben nagyon megnyerőnek, szépnak találta őt, midőn még kurtaszoknyás, sutolós bakfis lányka volt s eszményképe iskolában menet iskolába jövet naponta házuk előtt tova ment. A lány ilyenkor mindig utána nézett a fiúnak; midőn pedig cseperedni kezdett és a hajadon sor felé közeledett, abban a bájos korban, midőn a szerelem első álomképei bontakoznak a leányszívben, valahányszor a fiu lépteit házuk előtt meghallotta, mindig félrelibbentette egy kissé az ablakfüggönyt, hogy lopva lovagjára tekinthessen s legalább a szeme sugarával csókolja meg őt. A fiu lett a hőse merész álmainak, képzeletének, bálványá szívének.

A fiúnak ellenben sejtelve sem volt a dolgról. Bűn, véték volna, ha a fiatal lány, a kinek szívé a szerelem férge rágja, szíve titkát elárulná, szerelmét sejtetni engedné más ember előtt. Olyan érzélem ez, melyet a férfinek kell kitalálni.

A lány nem volt olyan boldog, hogy lapangó titkát, melyből szíve élt és táplálkozott, valaki kitalálta volna. Bálványképe egy napon felkerekedett s odahagyta a várost, pár évig

idegenben kóborolt s azután visszatért megint. Ekkor azonban már kész férfi lett belőle s karjaiba egy igéző arcú fiatal asszonyka kapaszkodott: egyszóval a férfi megnősült.

Egy alkalommal a leány a díszes kertben, a melyben könyvvel a kezében el-elandalgott, két kis gyermeket pillantott meg, a kikre egy markos normandiai parasztasszony vigyázott fel. Mint a ki kedveli a gyermekeket, megkérdezte a bonne-t:

— Ugyan mondja lelkem, kié lehetnek ezek a kedves apróságok?

A válasz melyet kapott, olyan természetű volt, hogy szép szőke feje mellére hanyatlott s finom arcát a könyv lapjaival takarta el.

Az ő gyermekei voltak.

Másnap újra ott voltak a gyermekek a parkban. A lány nem állotta, hogy meg ne szólítsa őket.

— Ugy-e nem félték tőlem kis tubiczáim! No gyertek hát ide! Üljetek le ide én mellém.

Erre felkapta a kicsikéket a földről s egyenkint a térdre ültette őket; majd dus fürteiket simogatva, a kedves kis angyalfökhöz hajolva gyengéd szavakat sutogott hozzájuk s egyiket jobban dédelgette, mint a másikat.

A kicsik az ő gyorsan támadó gyermekes bizalmukkal csakhamar készek voltak a barátkozásra s nagyon tetszett nekik ez a mulatság.

A lány megkérdezte lölük:

— Hogy hívnak gyermekeim?

Az egyik azt felelte: »Pierre.«

A lány megrezsent e szóra. Hisz őt is »Pierre«-nek hívják. S most nyomta az első csókot a kis gyermek puha arcára.

Ettől kezdve mindennap azon a padon foglalt helyet a lány, a mely mellett a gyermekek játszadoztak. A gyermekek már egészen jól ismerték őt s mihelyt megpillantották, élébe futottak és megölelték őt. Oh ezek a kisbabacsókok, a puha karoknak szorítása, melyeknek öleléséből az ő öleléseit vélte kiérezni! Hisz ezek a ragyogó szemek is, mintha csak az övéi volnának s azok a gödröcskék is a gyermek állon. Ki tudja vajjon abból a gyengéd enyelgésből, csókok és simogatásokból, melyekkel a kis gyermekeket elhalmozza, nem jut-e el egy mákszemnyi parány ő hozzá is. Nem ragad-e rá egy kis morzsája a szerelemnek a gyerekekről? . . .

Idővel meghitt barátinője lett a gyermekeknek, »kis mamájuk« lett, mint a hogy nevezték. Minden egyes alkalommal hozott magával a részükre valamit: szép képeket, cukor dobozokat és egyéb apróságokat. S a kicsinyeknek még csak eszükbe sem jut megkérdezni, ki lehet ez a barátságos, jó néni, a ki velük játszadozik, őket ölebe kapja s olyan ábrándos szemekkel, olyan hosszan nézi őket, a mint a park kavicsos porondján szaladgálnak . . .

Tél apó véget vetett e szórakozásoknak. Mihelyt azonban a tavasz beköszöntött s a kis csevegő madarak a friss lombos fákra újra megszólaltak, a kikelet első fuvalmára ott termett a lány a parkban megint. A sétányok

a hol az ifjuság nyíltan hitvallást tesz az új szellem mellett.

Szent László városa nem maradhat le onnan, a hol a magyar szellem ül ünnepeket.

Igy hát minden ellenkező hangulatcsinálás dacára jogászaink bizony mégis csak elmennek.

A közös hadsereg létszáma.

A közös hadügyminiszternek a delegációk elé terjesztett költségvetése a hadsereg rendes szükségletében előirányzott személy- és lóállományt 1902-re a következőkben mutatja ki: Táborszereplők, törzs- és főtisztek: 23 tábor-szernagy és lovassági tábornok, 66 altábornok, 114 vezérőrnagy, 367 ezredes, 383 al-ezredes, 715 őrnagy, 2888 I. o., 1230 II. o. százados, 5645 főhadnagy, 4966 hadnagy. Katonai lelkészek, hadbírák, katonatorvosok és csapatbeli számvivők: V. rangosztályban 11, VI. r. o. 52, VII. r. o. 84, VIII. r. o. 169, X. r. o. 478, XI. r. o. 170. Katonai tisztviselők és tanárok: IV. r. o. 1, V. r. o. 9, VI. r. o. 51, VII. r. o. 31, VIII. r. o. 222, IX. r. o. 806, X. r. o. 516, XI. r. o. 404, XII. r. o. 44. Rangosztályba nem sorozottak 620. A havidijasok összes száma 21.305. A legénységi állományban lőfegyverrel hadapród tiszthelyettes 321, altiszt 3264, őrzető és katoná 195.371; lőfegyver nélkül hadapród tiszthelyettes 1928, altiszt 8093, őrzető és katoná 29.823, tiszti szolga 18.368, helyi ellátásban részesülő rokkant 749. A legénységi állomány tehát 284.917 fő. Növendék 6405. — A lóállomány a következő: hátsó ló 50.343, hámos ló a tüzérségnél 7482, a vonatcsapatoknál 1070, a képzőintézeteknél 18, összesen 58.991. Összehasonlítva ezt az állományt az 1901-iki előirányzattal, az állomány nagyobb a havi díjasoknál 27-el, a legénységnél 158-al, a kincstári lovakkal 63-al; kisebb azonban a helyi ellátásban részesülő rokkantoknál. A havidijasok emelkedését főleg 18 új I. oszt. lelkész-tanári állás szervezése okozza. — A katonai nyugdíj-illetékek összege 25.002.646 koronát tesz ki. A nyugdíjállománybeli személyek számában a költségvetés következő változásokat irányozza elő: A hadseregben 21 tábornok, 84 törzstiszt, 40 főtiszt, 33 hadbíró, orvos, csapat-számvivő, 25 katonai tisztviselő, két a hadsereg szervezésének keretén kívül álló, 11 tiszti jellegűről leköszönt egyénnel több, viszont hat rangosztályba nem sorozott nyugdíjossal kevesebb. — A honvédségnél több: 10 tábornok, 19 törzstiszt, 3 hadbíró, orvos, csapat-számvivő, 1

katonai tisztviselő, 3 rangosztályba nem sorozott nyugdíjas, 1 tiszti jellegűről leköszönt; viszont kevesebb egy főtiszt. Szemben ezzel a 246 főnyi növekedéssel a várakozási illetékek szabadságoltak számánál 41, a régi nyugdíj élvezetében állókénál 139 főnyi apadás irányoztatik elő.

A delegációk ülése.

Bécs, május 23.

A magyar delegáció pénzügyi albizottsága ma délelőtt 11 órakor *Harkányi* Frigyes báró elnöklété mellett tartott ülésen tárgyalta a közös pénzügyminiszterium, a közös legfőbb számvevőszék és a határvámjövődék 1902-dik évi előirányzatát.

Jelen voltak a közös kormány részéről: *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter, *Pongrácz* gróf osztályfőnök és *Kuh* miniszteri titkár; a közös legfőbb számvevőszék részéről: *Pléner* Ernő számvevőszéki elnök, *Szentgyörgyi* Gyula osztályfőnök, *Salamon* Oszkár udvari tanácsos és *Kostyál* miniszteri titkár.

Szerb György előadó részletesen indokolja a közös pénzügyminiszterium költségelirányzatát, a melynek 4.174.307 koronányi rendes szükséglete a múlt évben megszavazottnál 2.425.000 koronával kevesebb; rendkívüli szükséglet ezen előirányzatban fel nem merült. Ismerteti továbbá a közös pénzügyminiszterium által kezelt alapokról szóló kimutatásokat, majd indokolja a közös legfőbb számvevőszék előirányzatát, a mely összesen 317.760 korona tiszta szükségletet tüntet fel.

Áttér azután a határvámjövődék — előirányzatra, a mely a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok részére 96.435.100, a magyar korona országa részére 14.945.950 és Bosznia és Hercegovina részére 588.820 korona többlettel van felvéve.

Miután a folyó év első három hónapjában kevesebb jövedelem jött be a múlt év első három hónapjánál, ennek következtében az előirányzat 14.497.950 koronával csekélyebb összegben van előirányozva, mint a múlt évi.

Ezután a felvetett kérdésekre *Szerb* György előadó megadta a szükséges felvilágosításokat, majd bemutatta a delegáció teljes ülése elé

terjesztendő jelentést, a melyet az albizottság nyomban hitelesített.

Ezzel az ülés véget ért.

A szerb trónöröklés.

A szerb királyi családnak ma csak egy férfitagja van, *Sándor* király s semmi alapja sincs annak a reménynek, hogy belátható időn belül gyermeke szülessék. Ehhez hozzá kell még számítani azt is, hogy a dinasztia tekintélye most olyan morális csorbulást szenvedett, hogy némileg kétségessé vált, vajjon állandóan megmaradhat-e a szerb királyság trónján. A mikor tehát a mostani állapot fennmaradása nem föltétlen biztos, nem lehet csodálkozni azon, hogy a nagy szerb eszme, mely az összes szerb nemzetiségű népeket egy nagy birodalomba akarná egyesíteni, ismét egész erővel támad föl. Szerbek élnek Dalmáciában, Szlavóniában, Horvátországban, Boszniában és Hercegovinában. Ez az eszme tehát egyrészt fenyegeti Ausztria-Magyarország területi épességét s mint ilyen a megvalósulása előtt ez idő szerint áthághatlan akadályok vannak, de a szabad Montenegró fejedelemségben s annak népszerű fejedelmi családjában olyan jegezdési központja van, a melyre mindazoknak tekintete kell hogy irányuljon, a kik ilyen reményeket táplálnak. Ha Szerbia és Montenegró egyesülnének egy uralkodó alatt, ez az eszmét egy hatalmas lépéssel vinné közelebb a megvalósulás felé.

Sokan a belgrádi skandalózus affairet tréfaképpen fogják föl; teljesen félreismerik az esemény horderejét s nem is sejtik, hogy annak egész Európára kiható következményei lehetnek.

A szerbeket általában, mint egy civilizálatlan népet tekintik, mely boldog, hogy van saját királysága — megelégednek azonban arról, mennyi szerb nép él még Montenegróban, Horvátországban, Szlavóniában, Dalmáciában s Délmagyarországban is s hogy mind ezeknek csak egy gondolatuk van, hogy tudniillik egy nép, egy állam legyenek. Miután ez csendben történik, nem igen vesznek róla tudomást. Az *Obrenovicsek* törzse nem hivatott arra, hogy a szerb nép eme ideálját megvalósítsa. Az elhunyt s nem egy tekintetben zseniális *Milán*, közel volt ehhez. Uralkodásának kezdete sokat ígért — de fájdalom, szomorúan végződött. — A mi jót tett népéért, azt vajmi gyorsan elrontotta s országát pénzügyi romlásba döntötte.

A trónpretendens *Karagyorgyevicsek* agitációjáról szóló mesét csak a külföldiek ve-

csendjét újra felverte a lárma és a zöldbe tarka képet varázsolt a sok apróság és a dadák és pesztrak rikkító ruhái és hajszallagjai.

Türelmetlenül aggódva tekint a vasrácsos kapu felé. Hol maradnak? Mért, hogy ők hiányoznak csak?

No de itt vannak végre. Micsoda boldogság? Ezek ők, mindketten megvannak. De mi lelte őket? Fekete, gyászruha van rajtuk; komolyan, szinte megriadva lépkednek... szegény kis árvák. Pusztá, néma a ház, ahonnan jöttek, a becsukott ablaktáblákon át csak gyenge félhomály lopózik be hozzájuk; szótlanul ebédelnek s mikor aludni mennek, senki sem kíván nekik jó éjszakát. Megindító valami, így látni együtt ezt a két gyermeket, a mint szomorúan, egymás karjába kapaszkodva járnak fel s alá a nyugtató sokaság között.

A lány fel akar helyéről emelkedni, most azonban észreveszi a gyermekek mellett atyjukat: Őt. Ő is feketében van s kalapján széles gyászszallag.

Most már kétségtelen, hogy a fiatal, szép szőke menyecske, akit idegeiből hozott magával az ura feleségnek, aki olyan igézően kapaszkodott ama napon az 5 karjába, örökre itt hagyta urát. Most már ő sem féltékenykedett többé a versenytársra, nem gyűlölte többé.

A gyermekek már messziről észreveszik a nénit, de most nem futnak eléje, hogy megköveteljék részüket a csirógatásból. A papa je-

lenléte, a fekete új ruha egészen megbénítja, lenyűgözi akarataukat s gépiesen folytatják utjukat, csupán ujjukkal mutogatják a papának, a ki erre leveszi kalapját, de eszébe sincs, hogy feléje közelítsen.

A mint eltűnnek a szemek elől, a lány szívébe belenyíllalik valami s kicsi hiba, hogy le nem rogyik a padra. Mint egy ágrólszakadtak, olyan üresnek, kietlennek tűnik fel előtte az élet ebben a pillanatban. Feldult arca visszatükrözi a kint, a mi most a lelkében végbe megy. Eleinte a gyászruhás gyermekek megpillantásakor, mikor a családi drámáról sejtelve támadt, csak részvétet tudott érezni a fiatal anya iránt, a mint a halott ágya elé járult kicsikét utoljára megsimogatja s a rokonszenven némi melege járta át lelkét, midőn arra gondolt, hogy ez a fiatal szőke szépség rózsák és liliomokkal borított koporsóban pihen... A meilőzés eme perceiben azonban újra csak a régi versenytársat látta az elhunytban, a ki szerelmesét tőle elrabolta, a ki gyermekei szívét, mosolyát, csókjait is mind magával vitte; hisz máskülönbben neki kellett volna lennie az édes anyjuknak is.

A beteges izgatottságot nem tudja leküzdni és a szenvedélyes láz, mely egész lelki állapotát felkavarja, hiába küzdök, tusakodik magával, felibe kerekedik a jó szándéknak, hogy ellentálljon a gyűlölet vak sugallatának.

Idő múltán egy kissé változott a helyzet. A gyermekek lassan-lassan megint visszapártol-

tak hozzá. Ugy nézett ki, mintha előlől kezdődne az a szép álom.

Az apa mindennap elkísérte gyermekeit a sétára; de csak távolról köszönt, csak nem akart közeledni.

Egy délután egymaga jelent meg a férfi a parkban. Körülnézett s midőn a leányt észrevette, egyenesen felé tartott. Ez szinlelte, mintha a könyvet olvasná, ujjai azonban reszkettek, mint a nyárfa levél s homloka majd kicsattant.

— Kedves kisasszony, engedje meg!... A lány először hallotta hangját ennek a férfinak; ez pedig folytatta:

— Bocsásson meg kisasszony azért, a mit most mondani szándékozom. Nem is ez a rendes útja a dolognak, de néha kivételt tesz az ember a szabály alól... Fiaskáim annyit, de annyit csevegnek nekem maga felől. Csupa szép és kedves dolgokat... Ugy rajongnak maga után!...

Itt hangja egy kissé elérékenyedett:

— Kisasszony tudja ugyebár, hogy e kicsinyeknek nincs többé mamájuk... Mondja kérem, nem akarná mellettük az anya helyét betölteni.

A férfi melegen kezét nyújtott a leánykának.

A nő behunyta szemét mintegy elkábulatlan attól a nagy boldogságtól, mely egész váratlanul reá szakadt. Édes mámor fogta el egész valóját s azt hitte, hogy szíve nem is tudja befogadni ezt a nagy boldogító örömet.

szik komolyan. A ki ennek a családnak fejét, a nyugodt Karagyorgyevics Pétert ismeri, nagyon jól tudja, hogy legtávolabbról sem gondol arra, hogy Szerbia koronáját a fejére tegye. Erre más van kiszemelve. Minden szerb, a ki csak félig meddig is intelligens s hazafi, a montenegrói fejedelembé helyezi reményeit. Sokan nevettek legújában felvett királyi fenség címe fölött, nem sejtve, hogy ép a kis Cettinjből várja egy derék nem degenerált, vitéz nép a megmentőjét.

A most uralkodó Petrovics Miklós Nyeges fejedelem egyike Európa legtehetségesebb urának s tisztelettel és szilárd bizalommal tekint reá az egész szerb nép. Ha meghal, szelleme a fiaiban fog tovább élni, a kik apjukra ütöttek. Mert a fejedelem orosz-barát, Ausztria-Magyarország nem valami barátságos érzelmet viseltek iránta s az osztrák és a magyar sajtó gondoskodik arról, hogy a fejedelemség minél jobban kisebbitessék. A már unott élcelődés a kecsketolvajokról ezerszer megismétlődik, az idegenek azonban mély benyomásokat visznek magukkal ebből a kis országból. A montenegrói szerbség fenséges, egészséges emberfaj, melynek van nemzeti jellege.

A szerb népben állandó a forrongás évek óta s a mi fő, Miklós fejedelem agitációja nélkül, csupán a szerb nép akaratából. Ezek már az Obrenovicsok trónját romokban látják s nem is veszik számításba.

A holnapi bérmálás.

Holnap, Pünkösöd első napján a székesegyházban dr. Schlauch Lőrincz bibornok, megyés püspök ur s Eminenciája dr. Belopotoczky Kálmán tábori püspökkel együtt a nagyvárad három plebánia felserdült ifjúságát s a felnöttek közül azokat, kik valami oknál fogva ezen, csak egyszer fölvehető szentségben még nem részesültek, a bérmálás szentségében fogja részesíteni.

Az isteni tisztelet reggel 8 órakor kezdődik, a bibornok-püspök által tartandó szent misével; mely után Radnai Farkas praelátus szent beszédet fog tartani.

Mihez tartás végett figyelmébe ajánljuk az érdekelteknek a következő tudni valókat:

A bérmálások már a szent mise megkezdése előtt jöjjenek a templomba, hol a szent mise és szent beszéd alatt kellő áhitattal legyenek és pedig lehetőleg a bérmázók közelében, hogy a felállításakor könnyen föl találják

Azután erősen megszorítva a férfi kezét, így szól:

— Nagyon köszönöm szavait. — Ön olyan jó . . . olyan boldoggá tesz . . .

E perczen felnyitotta lesütött szemét s mintha álmából ébredne, megriadva nézett körül — — A multkori örült gondolat befészkelte magát agyába, a láthatatlan versenytárs alakja jelent meg lelke előtt . . . Ugy érezte, hogy a tusa, melyet vele folytat, a jövőben sem lenne béke, nyugalom, mert ő kettőjük közre fészkelné magát. Igen, még el sem felejtette a férfi első hitvese bájos alakját; odahaza, minden tény, minden apróság ő rá emlékeztetné s a két szép gyerek örökös kapcsol képez közöttük. Nem. Érti, hogy nem tudná soha az első emléket a férfi szívéből kiirtani! A multat nem lehet megváltoztatnia, megsemmisíteni még kevésbé.

— Engedelmevel uram — szólalt meg végül csodálatos nyugodtsággal — majd csak inkább barátinője maradok . . . egyszerűen barátinője, semmi egyéb. A kicsinyeknek pedig »kis mamájuk«, a mi eddig is voltam. Jobb lesz ez így, higgye meg nekem, jobb lesz így!

Alkonyat ereszkedett a fákra. A park elnémult.

Az esthomályban egy nő vánszorgott a város fele lassan, fáradtan, megtörve, mint egy özvegy, a ki boldogságát siratja . . .

egymást. Amennyiben nem volna lehetséges a nagy sokaság miatt a bérmázóknak bérmagyerekekkel egymás közelében lenni, igen czélszerű, hogy ha a bérmázó és bérmagyerek elfoglalt helyeiket még a szent mise előtt kölcsönösen megjegyzik s lehetőleg nem változtatják. — Különösen gondjuk legyen a bérmálásoknak és ellenőrzés képen a bérmázóknak arra, hogy a bérmálások *bérmázóikat magukkal hozzák*, mert ezek a bérmálás előtt nyitva, a kézen tartandók.

S ha netalán valaki elvesztette volna bérmázóit, az ügy rendbehozatala végett idejében jelentkezék plebánosánál, mert különben nem fog megbérmáltatni, mert ezen bérmázóknak a bizonyítékai annak, hogy az illető megbérmálható s ezen czédelákból állítatik össze a bérmálási anyakönyv.

A bérmázók bérmagyerekeik háta mögött s jobb kezüket azok jobb vállára téve várják be, míg a bérmáló főpásztor jobb kezét a bérmálók fejére teszi s a szent chriszmába mártott hűvelyk újjával ennek homlokát kereszt alakban megjelöli a megfelelő latin imádság közben: (N. Én téged megjelölök a kereszt jelével s megerősítek az üdvösség chriszmájával az Atyának és Fiának és Szentléleknek nevében. Amen) s gyöngéden megüti a bérmálók jobb arcát e szavakkal: Pax tecum! (Béke veled).

Ezután a megbérmáltak szent chriszmával megkent homlokát egy áldozó pap megtörli.

Az így megbérmáltak a rendezők utasítása szerint a sorból távoznak, de a szent ténykedés befejezése előtt, vagyis a *megbérmáltakra adandó főpásztori áldás előtt az új bérmáltaknak a templomból nem szabad távozniok*.

Amennyiben a bérmálások nagy sokasága miatt egy-egy nagy csoport megbérmálása után megadatik az okvetlenül bevárando főpásztori áldás, erről értesítetnek a megbérmáltak.

A bérmálások száma értesülésünk szerint, körülbelül 1200 lesz.

UJDONSAGOK.

Selmeczbánja és Nagyvárad.

Az utolsó perczen, de végre mégis elhatározta a nagyvárad kir. kath. jogakadémia polgársága, hogy képviselőt küld a selmeczbánjai diákkongresszusra.

Pünkösöd ünnepén gyűlnek ott egybe Magyarország főiskoláinak képviselői, hogy ügyeiket megbeszéljék. Az összes főiskolák közül egyedül Debreczen fog hiányozni.

Nem csoda. A czívis-város soha sem tűnt ki nagy mozgékonyasággal.

Selmeczbánján pedig lesz mozgalom, vita, élet! Az új Magyarország regenerálása, a jövő évi nemzetközi diákkongresszus mind alkalmas témát nyújtanak a nézetek kicserélésére, a haladás zászlajának kibontására. Majd csatlakozik ehhez Debreczen is — husz év múlva.

A nagyvárad jogakadémia ifj. egyesülete tegnap tartott gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy a diákkongresszuson képviseltetni fogja magát. Ez annyival nagyobb súlyjal esik a latba, mert a főiskoláknak népességük aránya szerint van szavazati joguk s Nagyvárad jogakadémiája egyike a legnépesebbeknek.

A gyűlés Damjanovich Miklós III. éves joghallgatót küldte ki, ellátva őt a hivatalos formában kiállított meghatalmazással. Ő képviseli az összes nagyvárad szavazatokat.

Jogakadémiánk tehát méltóképp lesz képviselve. Damjanovich Miklós szerény, de lelkes fiatal ember, határozott nézetekkel, a ki bizonyára érvényesíteni fogja a kongresszuson Nagyvárad szavának súlyát.

A gyűlésről ünnepek után részletes tudósítást közlünk.

TAJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 25. Tiszti-majális a Püspök-fürdőben.

Május 28. A városházát építő bizottság ülése d. u. 8 órakor.

Junius 2. Az »Országos Pázmány-Egyesület« választmányi ülése és ünnepélye Nagyváradon.

Junius 2. Iparkamarai választások.

Junius 15. Katholikus kör majálisa.

* **Orbán napja.** Elérkezett az utolsó veszedelmes dátuma a kalendáriumnak, a melyre a gazdák aggódó félelemmel gondolnak. A régiek azt tartották, hogy Orbán napján vagy egy nagyon is megkésztet fagy, vagy óriási zivatar, jégverés teszi tönkre a mezők és hegyek növényeit s ezekkel a gazdák minden reményeit s fáradozásaik gyümölcsét. Az időjárás most egészen jó, meleg van s fagytól nem lehet félni, de Isten őrizzen, hogy valami más csapás okozzon károkat. Egy jó csendes májusi eső azonban áldás volna.

* **Szabadságharcz ereklék egy ház alapzatában.** Aradon egy 1848-ban épült ház lebontásakor érdekes szabadságharcz ereklékre akadtak. A ház fundamentumából egy üvegcső került elő, amelyben egy csomó megsárgult nyomtatvány volt elrejtve olajos papirosok között. Valamennyi a szabadságharcz korából való ereklék volt. Közöttük egyike a legérdekesebbnek az a kis vers, amelylyel Aradon ünnepelték a sajtó felszabadulását 1848. közepén. A nyomtatványok között van számos proklamáció és a tizenkét pontnak Aradon, magyarul és németül nyomtatott példánya. Egy másik érdekes nyomtatvány arról tesz tanuságot, hogy az országban legelőször Aradon vetették föl azt az eszmét, hogy Kossuth Lajosnak szobrot emeljenek. Egy 1848-ból kelt hosszú proklamáció ez, amely a következő címet viseli: B. A. aradi polgár indítványa. A bevezetés után pedig ezt indítványozza B. A.: »a) Hogy Arad vármegye hívja fel az ország minden törvényhatóságait, miszerint Kossuth Lajosnak, a nép emberének, a magyar szabadság és egyenlőség kivívójának, a magyar nemzet egy világhírű emléket emeltesse.«

* **A vámosok jutaléka.** A vámjövedék egy bizonyos összegét évenként jutalékképen Nagyvárad városa szétosztja a vámszemélyzet között. A törvényhatóság ez évben is megszávalta a jutalékokat. Balogh Döme törvényhatósági bizottsági tag a közgyűlés ezen határozatát megfelelőbbézte. Eddig rendén volna a dolog, de a miniszter leküldte a felebbezést a városhoz, azzal, hogy *vegyék azt rendszeres tárgyalás alá.* Már most ki illetékes ezt tárgyalni? Kétségtelenül nem a tanács, hanem a közgyűlés és így előáll az a komikus helyzet, hogy a közgyűlés tárgyalni fogja a saját határozata ellen beadott felebbezést s határozatot hoz reá. — Valószínűleg csak tollhiba csuszott be a miniszter leiratába s a felebbezésben felhozott indokok megvizsgálását kívánja talán a miniszter?

* **Elhobzott levelezőlapok.** Az Osztrák-magyar bank igazgatósága feljelentést tett a nagyvárad rendőrségénél, hogy ezer koronás bankjegy-levelezőlapokat árusítanak egy kereskedésben. A rendőrség a feljelentés nyomán az elárusító Rosenblüch Sámuelről kikoboztatta ezeket. Az eljárást különben megindították.

* **Sipos Orbán nevenapja.** Ma d. v. 5 órakor Sipos Orbán nevenapján az öreg ur nagyváradai tisztelői — s ki nem volna az? — ünnepélyt rendeznek, a melynek lesz egy kiváló zeneszáma is. *Tom* Bélát, a kitűnő hegedűművészt fogja zongorán kísérni *Vigh* Károly, nyug. színházi karnagy, a nagyváradai zeneiskola új tanára, a kit művészi játékáról és jó tanmódszeréről már is széles körökben ismernek Nagyváradon.

* **A repülőgép problémája.** Egy new-yorki távirat olyan hirt ad tudtul, amely, ha igaznak bizonyul, azt jelenti, hogy a repülőgép problémája meg van oldva. Azt adja hírül a távirat, hogy Edison olyan akkumulátort talált fel, amely harmadfélzser nagyobb kapacitással bír, mint az eddigi elektromos akkumulátorok, de a súlya nem nagyobb. — Olyan akkumulátor, amely az eddigi szerkezeteknél harmadfélzserre erősebb, anélkül, hogy egyszersmind súlyosabb is volna, megfelelő készülékre alkalmazva képes rá, hogy nemcsak a maga súlyát emelje fel a levegőbe, hanem idegen súlyt is magával emeljen. Ha tehát az Edison legújabb találmányáról szóló hír csakugyan igaznak bizonyul, akkor a nagy amerikai feltaláló nevéhez fűződik a repülés-probléma megoldásának a páratlan dicsősége is.

* **A »Turul« szubventiója.** A »Turul« néven Temesvárott alakult cipőgyár részvénytársaságnak a magyar kormány tetemes összegű szubvenziót adott s a gyár ennek fejében a mödlingi cipőgyár áruival tömte meg az ország minden nagyobb városaiban felállított cipőraktárát. Nagyváradon is ott díszelgett a Bémer-téren egy cipő bolt felett a »Turul« sbennt csupa osztrák gyártmány volt felhalmozva. A rendőrkapitányság eltiltotta a Turul felirat használatát s azonkívül megindították az eljárást. Mint értesülünk, a kereskedelemügyi miniszter a botrányos ügyben már meghozta a döntést. A Turul részvénytársaságtól megvonta a szubvenziót.

* **Fölrobbant petroleumos hordó.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután a zsohelyi határban. Morgenstern Salamon goszpodinerei kereskedő részére u. i. néhány hordó petroleum érkezett a napokban a zsohelyi vasútállomásra. Morgenstern, amint az értesítést megkapta, fölfogadta Szimics Jován goszpodinerei lakost, hogy Zsohelyen vegye át az érkezett petroleumot s azt szállítsa haza Szimics tegnapelőtt reggel el is indult Zsohelyre, magával vitte még Borzsik Györgyöt is, hogy a hordók fölrakásánál segítségére legyen. A szállítmányt a vasuti állomáson át is vették s a hordókat kocsira rakva, elindultak hazafelé. Az egyik hordónak azonban valami hibája volt, mert petroleum szivárgott ki belőle, amit azonban is csak annyiban méltattak figyelemre, hogy ezt a hordót hagyták legfelül a kocsin s ezen ült Borzsik is, mikor hazafelé hajtottak. Utközben Borzsik pipára gyújtott s az égő gyufát eldobta a kocsiában, mely éppen arra a helyre esett, a hol a hordó szivárgott. Az égő gyufától a petroleum meggyuladt s az egész rakomány iszonyu durranással felrobbant. Borzsikot és Szimicsét a robbanás megölte. Ugy találtak meg a két ember holttestét összeegve és iszonyuan megcsontitva. A megejtett vizsgálat állapította meg, hogy az egyik hordó már a vasutnál is szivárgott s ebből következett a vizsgálat, hogy a robbanás csak úgy keletkezhetett, ha égő gyufát dobtak a hordóra. A szerencsétlenül járt emberek nagyszámu családtagokat hagytak árván.

* **A szociáldemokraták kongresszusa.** E hó 26-án s folytatólag, illetve bezárólag 27-ikén tartják a szociáldemokraták kongresszusokat. A kongresszusnak főtárgya az általános titkos választói jog lesz. A rendőrség a gyűlést engedélyezte s erre az alkalomra megtette a szükséges intézkedéseket. A kongresszus a Hermina-kertben fog megtartatni

* **A V. H. O. Sz. Debreczenben.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége ez évi közgyűlését Pünkösöd másodnapján Debreczenben tartja meg. A városi hatóság és a debreczeni hírlapírók buzgón fáradoztak, hogy a kongresszus alkalmából minél nagyobb ünneppel, magyaros vendégszeretettel foadják az országból összeseregülő hírlapírókat. Vasárnap este ismerkedési lakoma lesz. Másnap megtekintik a várost s délelőtt megtartják a közgyűlést. Délben a város díszbevetet ad s délután nagy népiünnep lesz a Nagyerdőn. Kedden a Hortobágyra rándul ki a társaság, a hol a város vendégei lesznek. — A kongresszuson Nagyváradról is többen vesznek részt; névszerint:

Sas Ede a Nagyvárad f. szerkesztője, *Mar-ton* Manó s. szerkesztő, dr. *Kurländer* Ede a Nagyvárad ciklikirója, *Mázor* Béla és *Mendelényi* Béla a »Nagyvárad« munkatársai, *Mészáros* Aladár és *Vidosics* Gyula a »Tiszántúl« munkatársai, *Szűcs* Dezső, a Színházi Ujság szerkesztője.

* **Macskazene.** A nagyváradai fő-utca egyik ismert házának emeleti lakásaiban két urinő régebb idő óta feszült viszonyban élt egymással. Az egyik urinő cselédjei jól tudták ezt a viszonyt s talán azért, hogy gazdasszonyuknak hizeleghessenek, összegyűjtötték a házban levő többi cselédeket és a másik urnőnek macskazenet adtak. A macskazene tagjai voltak: *Papp* Zsuzsa, *Sáfár* Róza, *Györgyeván* Katicza és *Szabó* Rebeka. Az éktelen macskazeneből kifolyólag a rendőrség a nevezettek ellen magánlaksértés miatt megindította a büntügyi eljárást.

* **Szemle a vágóhidon.** *Gerő* Armin főkapitány, dr. *Baróthy* Akos városi főorvossal ma délelőtt szemlét tartott a vágóhidon. Legtöbb kifogást a jégkamaráknál találtak. Eszrevételeikről jelentést tesznek a városi tanácsnak.

* **Balogh Döme felebbezése.** A városháza építése folytán az újvárosi községi elemi fiu-iskolát ki kell telepíteni, mert a mostani iskolaépület helyére kerül az új városháza. Nagyvárad város törvényhatósága akként határozott, hogy szükségből, míg a tervezett új iskola felépül, az újvárosi elemi fiu-iskolát a Nagypiaczon levő polgári iskola épületében helyezik el, 2 osztálynak pedig a környéken keresnek helyiséget. A közgyűlés ezen határozatát *Balogh Döme* városatyja megfelebbezte. Hosszasan fejtegeti, hogy káros és veszélyes a gyermekek egészségére, hogy két kilométer messze, két vásártéren keresztül járjanak iskolába.

* **Gyilkos sógorok.** Kegyetlen bosszualásnak esett áldozatul *Fábián* János mócsai lakos, a kit két sógora e hó 22-én éjjel agyonvert. *Fábián* ugyanis hat évvel ezelőtt vette feleségül *Galambosi* Annát. A házastársak egész az utóbbi ideig békességben éltek s ez idő alatt három gyermekük is született. Ősz óta azonban felbomlott a házastársak között a békesség, mert *Fábián* két legénytestvére folyton pénzért zaklatta az asszonyt. Az hogy testvérei kívánságának eleget tehessen ha pénze nem volt, eladott valamit a háziartásból s annak árát adta a testvéreinek. *Fábián*, mikor megtudta ezt a dolgot, összezdült a feleségével s mikor a sógorai ismét pénzért jöttek a házhoz, kikérgette őket, sőt ez alkalommal az egyik *Galambosi* fiut meg is verte. *Fábián* ekkor elhagyta a férjét s gyermekeivel hazaköltözött a szüleihez. A férj nem sokat törődött az asszony eltávozásával, mindannak daczára tegnapelőtt este fölkereste feleségét, hogy visszatérésre bírja. Az asszony hajlandó lett volna visszatérni, de a két sógor ez alkalommal is erősen kikelt *Fábián* ellen, miből verekedés támadt, a mit az asszony csak nagy nehezen tudott lecsillapítani. Ezután *Fábián* hazafelé indult, de a két sógor utána ment s az utcán

baltákkal megrohanták és agyonverték. Másnap reggel találták meg *Fábián* hidegtestét s mikor felesége megtudta, följelentette két testvérét a csendőrségnek. Ezért őt is le akarta lőni az egyik testvére, de az asszonynak sikerült elmenekülnie. A két gyilkost elfogták.

* **Dühöngő suszterlegény.** *Puskás* Juliánna napszámos asszonyt, ki egy öt éves kis gyermek anyja, a vele vadházasságban élő férje, *Gere* Miklós suszterlegény tegnap délután a Magyar-utca egyik udvarán megtámadta. Leteperte a földre és revolvért szegezett a mellének. Szerencsére a háznép közbelépett s kicsavarta a dühöngő kezéből a revolvért és tetetelenné tette. Egy őrizetlen pillanatban *Gere* azonban elmenekült. A rendőrség most keresi.

* **Locsoló viz és még valami.** Nem hinnők, hogy a nagyváradai vízvezeték drága vizét arra használják, hogy csak szórakozásból locsolja néhány ember az utcákat, akkor és ott, a hol kedve tartja.

Mert szép az, hogyha van vizünk és locsolók; hanem használjuk is fel ott, a hol kell. Általánosan észlelt tény, hogy a locsoló művészi kezelésével megbízott emberek művészi értének a kocsit locsolásához, néha sikerül a vizsugárral a járókelők ruháit is eltalálni, de a járdák, főleg az árnyas sétat helyeken épp oly porosak maradnak, mint voltak.

Pedig itt kellene igazán locsolni, mert itt vernek a sétalók legnagyobb port.

Vagy talán már a locsolókra is szabályrendeletet kell alkotni, másképp nem tudnak jól működni?

* **Elfogott betörők.** Tegnap délben a kispiacson *Baranyi* Menyhért t. rendőrbiztos három veszedelmes betörőt fogott el. Az elfogott jómadarak nevei: *Weisz* Jenő *Jeremiás*, *Breuer* Sándor *Sámuel* és *Klein* *Abrahám*. Mindhárman többször büntetett notórius betörők. Ma érkeztek Nagyváradra. Feszítő vas volt náluk s bizonyára betörést akartak elkövetni. A rendőrség haza toloncoltatta őket.

* **A Filléres Takarék és segélyszövetkezet** értesíti t. tagjait, hogy a f. hó 26-iki befizetés az ünnep miatt f. hó 27-én hétfőn délelőtt 9-től 11 óráig lesz megtartva.

* **Egy rablás története.** Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a kis Hidvég község bírája *Ondrus* Mihály azzal a hirtel leírta fel a csendőrséget, hogy a községi pénztárt, mely az ő lakásán volt elhelyezve, a lakás föltörése után kirabolták, a ládából 6000 forintot, a mit előtte való nap kapott a község egy erdőrésszel eladásának vételárából, elvittek. A csendőrség megindította a nyomozást, de a tettesnek nem tudtak nyomára akadni, maga a bíró pedig nem is volt gyanúsítható, mert a rablás idején éppen hivatalos kiküldetésben távol volt. A napokban azonban szomorú eset történt. *Ondrus* Mihály bíró a hivatalos teendők befejezése után néhány tanácsbelivel kirándult a szőlők közé, hogy a bíró pinczéjében a borokat megizelje. Utközben találkozott *Paksi* Sándorral is, a kiről tudták, hogy a bíróval jó barátságban élt, de az utóbbi időben haragban vannak. Hogy tehát kibékítsék a bírót és *Paksit*, ez utóbbit is rávették, hogy menjen velük a pinczébe. *Paksi* elfogadta a meghívást és velük tartott. A bíró nagyon szíves házigazdának mutatkozott s kínálgatta vendégeit borral, a mit ezek meglehetősen mennyiségben fogyasztottak is. Mikor a társaság már meglehetősen beborozott, többek között a fegyverekről is beszéltek, miközben a bíró elővett egy nagy lovassági revolvért s azzal babrálni kezdett, miközben a fegyver elsült s a golyó *Paksinak* a mellébe furódott, minek következtében *Paksi* lefordult a székről s rövid kínlás után meghalt. Másnap a hivatalos vizsgálat alkalmával *Paksiné* elmondta, hogy a bíró szándékosan ölte meg a férjét, mert a 6000 forintot, a mit a bíró férjének átadott s a miről azt állította, hogy elrabolták, nem akarta a férje vele megosztani. Erre a fölfedezésre a csendőrség a bírót letartóztatta s a vizsgálóbíró megérkezéseig őrizet alatt tartják.

Kugli megnyitás.

Kapkodnak manapság mindenféle játékon, akár milyen bolond, vagy káros is az, csak idegen legyen a neve.

Ott van p. o. a krikett, vagy lawn-tennis. Mindkettőnél az a fontos, hogy a kosztüm minél fessebb legyen, a játék maga gyermekeknek való.

Ott a fott baal. Izléstelen és drasztikus játék, melyben keze, lába törhet az embernek s eredményében nem erősít, hanem csak izgat és kimerít, de hát angol szavakkal komandiroznak benne, hát játszáknak.

Hová lettek a mi jó magyar játékaink? A longa méta, kapós, várba forgós? Megvan de csak halva, mert igaz, hogy testedző érdekes játékok, egy hatosból kikerül a hozzávaló régi magyar játék is, de hát éppen ez a baj.

Ha kosztüm kéne hozzá, ha angol szavakkal volna tele, akkor játszanák, de így — parlagias.

O ember, mint lesz belőled — majom

Régi jó testedző és ügyesítőjáték a »kugli«, melyet biz én nem mondok »tekézés«-nek, mert német képe dacára is jól megmagyarosodott köztünk. Ülő embernek, szobában dolgozóknak, szellemi munkásoknak jobb szórakozást keresve se lehetne találni.

A *Kath. kör* és *Kath. legényegylet* elhatározta, hogy ezt az izomfejlesztő, férfias játékot felkarolja.

E czélből *Pünkösdi vasárnap* d. u. a *Kath. kör* kerti helyiségében, ebben a gondosan öntözött és csinosan fásított üde levegőjű kis parkban ünnepélyes kugli megnyitást tart. Hideg konyháról és friss sörről gondoskodva lesz s még a játékban részt nem vevők is nem mindennapi élvezetben fognak részesülni az által, hogy a megnyitáson az általános »vak cigány«-nak ismert hegedűművész fogja szívből markoló bús magyar nótáit húzni.

A kuglizó teljesen át van alakítva s most a város legjobb kuglipályája.

Ugyancsak vasárnap d. u. fél 4 órakor nyitja meg a *Kath. legényegylet* is kuglizóját (kath. kör kerthelyiségében jobbra) s a megnyitást *verseny dobással* köti össze. Három díj lett megállapítva. 1. egy pompásmivű arany gyűrű kővel, 2. egy ezüstözött csillag, két korona díjjal; 3. egy ezüstözött kisebb csillag, 1 korona díjjal.

Verseny után csoport kuglizás lesz.

Jókedvű élénkség fog szét áradni tehát vasárnap d. u. a *Kath. kör* kertjében, mely így állandóan központja lesz a tagok érdeklődésének.

A *Kath. kör* kuglizójának igazgatója *Jelinek* Ferencz, a *Kath. legényegylet*ének felügyelője *Steininger* Sándor.

Az egyesület a helyen is tudatják tagjaikkal a megnyitást.

Igazságszolgáltatás.

Megrágalmazott főszolgabíró.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

Nagyvárad, ápril. 24.

A nagyvárad esküdtzéki ma folytatta a tárgyalást, a *Huszóczy* István ellen Török Béla főszolgabíró által indított sajtóperben.

A délelőtti folyamán felolvasták az összes iratokat s így a bizonyítási eljárás befejeződött.

Délután a vád- és védbeszédre került a sor. Dr. *Nagy* Géza kir. ügyész szép és ala-

pos érvekben gazdag vádbeszédében igazolta, hogy a vádlott vétkes sajtó útján elkövetett rágalmozásban. Vádlottat népbolonditónak, izgatónak, zugirásznak mondja s mindezt a végtárgyalás folyamán a kihallgatott tanúk be is igazolták. Kéri a vádlottat rágalmozás vétségében elmarasztalni.

A nagyhatású vádbeszéd elhangzása után dr. *Adorján* Emil, a *Huszóczy* István védője terjesztette elő a védelmet. Bizonyította, hogy a magánvádoló mily önkényüleg járt el a vádlottal szemben, csak azért, mert neki unokatestvére Varjas község jegyzője, aki a vádlott ügyessége folytán sok rövidséget szenvedhetett. Tehát rokoni érzelmek voltak az indító okai annak, hogy üldözte őt a szolgabíró. A tartalmas, talpraesett, szellemes beszéd után kérte a védő védenceze felmentését.

A védbeszédre a kir. ügyész replikája, majd a védő duplikája következett, majd a magánvádoló mondott igazolására néhány szót, mely után az esküdtek határozatra visszavonultak.

Hosszas tanácskozás után az esküdtek feje kihirdette a verdiktet, mely szerint az esküdtzék *hátnál több szóval vádlottat bűnösnek találta.*

A törvényszék erre ítélet hozatalra vonult vissza s este hét órakor *Millye* Gyula elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint az esküdtek verdiktje alapján, a törvényszék *Huszóczy* Istvánt *sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt nyolcz havi fogházra ítélte.*

Védő semmisségi panaszt jelentett be.

MULATSÁG.

A kereskedelmi érettek mulatsága.

A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola érettséget tett növendékei június hó 12-én Segély-Egyesületének javára a *Püspök-fürdőben* hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendeznek, amelynek műsorát *Amon* Margit, *Kürthy* Margit, *Sas* Ede, *Nyáray* Antal, *Tomm* Béla és *Vomácska* József töltik be. A mulatság sikere biztosítva van annál is inkább, mert a jeles szereplőkön kívül, mint hírlík, sikerülni fog a rendező bizottságnak a nagyvárad társadalom legelőkelőbbjei közül védhölgyet nyerni.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: *Katonák.*

Vasárnap: d. u. *Orpheus a pokolban.*
este *Pünkösdi királyné.*

Hétfő: d. u. *Csipke Rózsika.*
este *Czigány.*

Bihari Akos búcsuja.

Tegnap búcsuzott el a nagyvárad közönségtől *Bihari* Akos, a Nemzeti Színház tagja, az »*Ocskay brigadéros*« czimszerepében. A közönség, — mint első ízben — elismeréssel volt a fiatal művész kiváló alakítása iránt s számtalanszor hívta a lámpák elé. Nyílt színen is zajos tapsokat aratott. *Tari* s István szerepét *Pintér* helyett *Somogyi* Károly játszotta nagy sikerrel. Különösen utolsó jelenetében ért el nagy hatást. A többi szereplők közül legjobban kivált *Erdélyiné*, ki szerepét ezúttal érezte át legjobban. *Szarvassi* a régi sikerült alakítást mutatta be. Közönség elég szép számmal (m. j.)

A nagyvárad színészet állandósítása.

A »jól értesült« Pesti Hirlap írja, hogy a nagyvárad Szigligeti-színház sorsa *Székely* Irén szerződésével annyira jobbra fordult, hogy már az első évben — két hónapi szünet kivételével — a színészetet állandósítják. Felsorolja a nevezett »jól értesült« lap azokat a darabokat, melyekben *Székely* Irén művészete zsufozt házat vonzott. E hirre nézve azt jegyezzük meg, hogy a nagyvárad színészet állandósításáról ezidő szerint nincs szó. Hogy pedig *Székely* Irén mozditja elő a nagyvárad színészet jobbra fordultát, erre nézve elég felhoznunk, hogy a B. H.-ban nevezett darabok nagyrésze *üres ház előtt* folyt le, amelyeket pedig telt ház nézett végig, azokban más primadonna is játszott s így nem tudni melyik vonzotta a nagy közönséget. A Szigligeti-színház jelenlegi közönségét bizonyára nagyító üvegen látja a Pesti Hirlap, mert bizony nap mint nap kong színházunk az ürességtől.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 216.

Pótbérlét 10. sz.

Nagyváradon, szombaton, 1901. május 25-én

Katonák.

Színmű.

S Z E M E L Y E K :

Udvardy Ferencz ny. százados Peterdy Sándor
Udvardy Pál, fia főhadnagy — Somogyi Károly
Pető Bálint, földbirtokos — Bognár János
Zsuzsánna, felesége — — — Benkő Jolán
Anna gyermeke — — — E. Kovács Mariska
Klári — — — Szohner Olga
Veress Ákos, hadnagy — — — Pataky Béla
Marjay Sándor földbirtokos — Szarvasi Sándor

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap vasárnap, május 26-án

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

ORPHEUS A POKOLBAN.

Operette.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Pünkösdi királyné.

Tündérajáték.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a.

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

101

Nem, nem volt figyelmeztetve.

Éppen akkor állt meg kocsija a lépcsőnél s lassan fel jött az emeletre. Mily nyomasztó a ház levegője, szobában barátját találta a virágokkal elfoglalva. A kedves figyelem még jobban meghatotta, mivel fájdalmasan érezte az egyedül-létet.

Különös melegséggel, sőt szokatlan légyság-gal üdvözölte Cynárt s azonnal a szépen kinyílt

rózsákat csodálta mialatt különösen a pirosra mutatott.

Cynár csendesen figyelt, azután megszólalt: — Hogyan doktor, ön is a pirosat szereti? Nem gondoltam volna. Magyarázza meg, miért szereti a piros rózsát?

Joachim sóhajt fojtott el, s látszólagosan elfogulatlanul felelt:

— Hogy ne szeretném, ha ily szép, mint ez és barát kéz hozta szobámba.

— Szobájába? Ah! ezek mindenütt nyílnak, égnek! Tehát a pirosat szereti? Parancsolja iróasztalára helyezzem s a fehérét elvigyem? Az sem mire sem használható. Az halvány, hervadt, holt. Látszik rajta, hogy sokáig feküdt a sírban. — De piros és halál, ez nem talál. De azért vigyázzon doktor.

Szomoruan nézte Joachim, hogyan helyezte a virágcserépeket ide-oda, mialatt lázas izgatott lett.

Majd ismét a piros elé állt s reá nézett. Hirtelen kinyitotta kezét, erőszakkal letörte száráról a rózsát s összeszorította öklével s szétnyomta.

— Most vége van! kiáltott fel. A fehér halott, a piros nem piros! Vége mind a kettőnek! — Felolvassak önnek egy költeményt doktor? Szomorujátékom prológját A két rózsá.

A szegény nagy páthosszal egy zavart kifejezésekkel teit költeményt olvasott fel, melyben egy fehér rózsáról phantasiált, melyt őt szerette, melyet meghalni látott s egy pirosról, mely szívét szétlépte, mint vampyr élet vérét kiszívta.

Örültségének újabb sajátsága volt ez. Daczos elzárkózottsággal rejtegette eddig szívét, még a doktor előtt is.

— Szegény, gondolta Joachim, oly sokáig voltál velem s csak most nyitod ki szememet. Mély részvételt volt olyanok iránt, kiknek szívök fájt.

Hallgatója figyelmétől elcsábítva Cynár zsebéből még egy kéziratot vett ki, s kérte szabadon e két rózsáról egész drámáját felolvasni. Az idő erre máma rövid lenne, ellenezte Joachim. De adja ide az iratot, este elalvás előtt olvasok belőle.

Cynár majd piros, majd halvány lett. Látszott, hogy megerősítette magát, hogy haragkitörését visszatartsa. Arczában féreismerhetetlenül az örület kifejezése látszott. A kéziratot mind két kezével tartotta, mialatt maga elé mormogta:

— Elakarja tulajdonítani szomorujátékomat? Senkiben — senkiben nem lehet bízni. Mind csalók kanailok.

— Orvos és inspektor várnak reám, mondá Joachim a bizelgő szavakat ignorálva, egy óra mulva elbocsátom őket, tesszük azután a parkban egy sétát?

— Ha, ha, ha! mégis fél a piros rózsától? Menekül előle? Keresztül látok önön. Nekem a halált és a rózsát? Önnek a szomorujáték és a hír név? — Köszönöm az osztozkodást. Ön mindenhatóknak képzelet magát, mert ide csalt, hogy titkot kikutassa; ezt ugyan meg tehet. De ezzel megszűnik hatalma s kezdődik az enyém.

— Ön most a piros rózsá varázsa alatt van s a felett én uralkodom. S afelé fordulva fokozott hevességgel folytatta:

— S neked elátkozott varázsló Sibilla-virág, parancsolom, hozz halált szerencsétlenséget e férfire, mint reám hoztál!

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A belgrádi szenzáció.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) Belgrádból távirják, hogy a királyi pár ma tüntetőleg sétált a nép között. A »Mevid« című hivatalos lapot confiszálták, mert azt írta, hogy legkevésbé lehet oka a felháborodásra Ausztria-Magyarországnak, mert a trón körül sokszor nyílt alkalom hasonló kellemtelenségekre.

Szilágyi Dezső egyetemi tanár.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) A budapesti egyetemen Lechner Ágost halálával megürült tanszékre bir szerint Szilágyi Dezső országgyűlési képviselőt fogják meghívni.

A porosz országgyűlés feloszlata.

Berlin, május 24. A »Deutsche Tageszeitung« beavatott forrásból közli, hogy a kormány a porosz országgyűlést augusztus közepe táján föl fogja oszlatni. (M. T. I.)

Sima Ferencz megszökött.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) Sima Ferencz és Gálffi lapszerkesztők Bukarestbe szöktek. A szökés csak ma jött nyilvánosságra s az általuk csulul becsapott és elszegényített nép között óriási levertséget és elkeseredést szült.

Goluchowszky expozéja.

Berlin, május 24. A Nationalzeitung külön cikkben foglalkozik Goluchowszky expozéjával és azt mondja, hogy ez az expozé már nyíltságáért is figyelemreméltó. Az egész beszéden, a mely szimpatikus benyomást kelt, vörös fonalként húzódik végig az a meggyőződés, hogy ez idő szerint majdnem valameny-nyi számba jövő tényező minden lehető elkövet az európai béke föntartására.

London, május 24. A Times azt mondja Goluchowszky expozéjáról, hogy nyilatkozatainak nyugodt hangja semmikép sem ad okot közvetlen nyugtalankodásra. Világosság és őszinteség jellemzi Goluchowszky gondosan megfontolt szavait. Arra a kétségre, a melyet a Tribuna Goluchowszky nyilatkozatainak lojalitása felől táplálni látszik, nyilvánvalóan semmi ok sincs. (M. T. I.)

A „Turul“

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter szigorú rendeletet adott ki, hogy míg nem Temesváron gyártják az ugynevezett »Turul« cipőket, az összes raktárak czégtáblái, melyen a »Turul« elnevezés van kitüntetve, levéssenek. Szubvenzióra, vagy más egyéb állami kedvezményre igényt nem tarthat. A mödlingi gyár »turul« madárhoz hasonló jegyet nem használhat s a mai raktáron levő árukon a »turul« jegy alá kötelesek oda vésetni e felírást: »mödlingi gyártmány.«

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, május 24. A ház a munkaidőnek a közbányaszatban való szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a bizottság szövegezésében második és harmadik olvasásban elfogadta. Az ülés végén zajos incidens játszódott le. Breitner, a kit az elnök a vita folyamán Zechner, a kormány képviselője ellen intézett heves kifakadásai miatt rendutasított, fölszólította az elnököt, hogy Zechnert is utasítsa rendre, mert piszkos támadásokat vetett szemére. Az elnök megtagadta a kormány képviselőjének rendutasítását, mert beszédében semmi sértőt nem talált. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 11 órakor lesz. A mai ülés éjjel háromnegyed 3 órakor végződött. (M. T. I.)

Jótevény nyerő.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) Sokaicsek Fülöp zeriaki plebános az osztálysorsjáték mai húzásán hatvanezer koronát nyert. Az összeg felét községének templomépítési célokra ajánlotta fel.

A szultán nem fizet.

Konstantinápoly, május 24. Nesidi, a párisi török követ ma hivatalnoktársai nevében a következő nem mindennapi sürgönyt intézte a szultánhoz:

— Ha gázsinkat meg nem kapjuk s egyéb illetményeinket és kárpótlékaikat nekünk mihamarabb ki nem utalványozzák, azonnal az ifjú törökök pártjához csatlakozunk. (M. T. I.)

Kidobott udvari tanácsos.

Bécs, május 24. Az osztrák Reichsrath ülésén, a mely éjjel három óráig tartott, óriási botrány történt. Nem új ez az osztrák parlamentárizmus történetében, a mely amugy is telve van a pofoszkodások és verekedések egész sorozatával. Heves szökváltásra adott alkalmat Zechner udvari tanácsosnak a beszéde. A kormány által benyújtott törvényjavaslatot terjesztette elő és ajánlotta elfogadásra. Beszédét alig kezdte meg, a pángermánok folytonos közbekiáltásokkal zavarták a szónokot beszéde folytatásában. Egyszerre csak odarohannak Wolf és Malit reichsrathi képviselők Zechner udvari tanácsoshoz és az egyik a jobb, a másik pedig a balkeletjé megragadva igyekeznek helyéről elvonszolni. Zechner védekezett és úgy akart szabadulni támadóitól, hogy könyökével lökdödni kezdte őket. Ezek azonban nem tágitottak és a pángermánok segítségével, a kik szintén Zechnerre rohantak, kidobták a teremből az udvari tanácsost. (M. T. I.)

Miniszterek vád alá helyezése.

Szófia, május 23. A szobranvényben a költségvetési bizottság két miniszteri vád alá helyezési indítványt nyújtott be. Az egyik a volt Jovanovics-kabinet vád alá helyezését indítványozza az alkotmány megsértése és az állam érdekeinek károsítása miatt, mert régi hasznavehetetlen vagonokat szállított az államvasutaknak egy német czéggel. A másik Radoszlavov és Tenev volt miniszterek vád alá helyezését indítványozza az áruházak építésénél és berendezésénél, valamint tizedek beszedése körül elkövetett visszaélések miatt. Hir szerint a minisztertanácsnak sikerült olyan 95 millió költséget összeállítania, a melyben a kiadások és bevételek egyensúlyban vannak. (M. T. I.)

A perzsa sah haldoklik.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) Münchenből távirják, hogy a perzsa sah halálán van. Testén a feloszlás tünetei észlelhetők.

Spanyol miniszterválság.

Madrid, május 24. Hire jár, hogy Sagasta miniszterelnök és Morot belügyminiszter között a választáson történt incidensek miatt nézeteltérés támadt, a mely miniszterválságot vonhat maga után. A belügyminiszter lépéseket tett Canalejanál, hogy őt a kamara elnökségének elvállalására bírja. (M. T. I.)

Az Osztrák-Magyar bankkormányzó Temesvárott.

Temesvár, május 24. *Bilinski* lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója az esti gyorsvonattal ideérkezett. A pályaudvaron *Molnár* főispán, *Kapdebo* alispán, *Geml* polgármester-helyettes, *Vest Ede* lovag, a kereskedelmi- és iparkamara elnöke, *Herzl* Lloyd-társulati elnök, *Tedeschi* kereskedelmi egyesületi elnök, továbbá *Dessenffy* püspök képviselőjében *Németh* felszentelt püspök, *Ambrózy* Béla báró kamarás, mint a bankcenzorok doyenje, *Blaskovics* Ferencz képviselő, *Danczer* pénzügyigazgató, az osztrák-magyar bankfiók tisztikara, valamennyi pénzügyintézet, gyár és vállalat igazgatói fogadták. A főispán és a kamara-elnök üdvözlő szavai után a bankkormányzó a Hungária-szállóba hajtatott, a hol fél 10 órakor a kereskedelmi testületek és pénzügyintézetek által rendezett fényes disztrakoma volt.

A lakomán az első felköszöntőt *Telbisz* polgármester mondta a bankkormányzóra, tolmácsolván azon várakozásokat, a melyeket az új alapokra fektetett jegybank vezetőjéhez magyar részről fűznek. *Bilinski* hosszabb beszédben válaszolt, kifejtve, hogy ha az új bank-szabályzatot, melynek létrejöttén mint volt osztrák pénzügyminiszter közreműködnie alkalma volt, hiven betartjuk, akkor biztosítva van a teljes egyenlőség és teljes paritás. Ily szellemben óhajt hivatalának megfelelni. Kéri a magyar köröket, akik az önálló magyar jegybank jogáról újabb tíz évre lemondottak, hogy az osztrák-magyar bankhoz legyenek oly bizalommal, mintha csak magyar bank volna. (Élénk tetszés.) **Temesvár** városára emeli poharát, erre a történelmi nevezetességi kulturális központra. *Petrus József*, az első temesvári takarékpénztár vezérigazgatója, *ronconzi Pranger* vezértitkára emelte poharát, a ki magyar beszédben hangsúlyozta, hogy idegenben is szívvel-lélekkel magyar maradt és hazája érdekeit a legjobb erejével előmozdítani igyekszik. A bankkormányzó ma megvizsgálta bankfiókot, a hol a bankcenzorok testületi tisztelgését fogadta *Ambrózy Béla* báró vezetésével. Délben a kereskedelmi és iparkamara, a *Lloyd-társulat* és a pénzügyintézetek küldöttségeit fogadta, melyeket *Vest Ede* lovag kamarai elnök vezetett. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

A hegyi választmány ülése.

A nagyvárad hegyközség választmánya tegnap délután elnökválasztó ülést tartott. Ez alkalommal töltötték be ugyanis a dr. *Sipos Árpád* elhalálozásával megüresedett elnöki széket, azonkívül a tisztviselők megbízatása lejárván, ezeket is újból választották. *Dr. Molnár Imre* alelnök elnökölt; jelen voltak: *Sal Ferencz*, *Lévay Zsigmond*, *Guttman József*, *Kaczián Károly*, *Bordé Ferencz*, *Csobánczy Lajos*, *Székely Sándor*, *Füredy László*, *Széles Lajos*, *Balázsovich Rezső*, dr. *Kutiák Ágoston* választmányi tagok és *Markus János* hegybíró.

Dr. Molnár Imre bejelentette, hogy a tisztviselők megbízatása lejárván, a választásokat kell megejteni. A saját és tisztársai nevében leköszön.

Sal Ferencz az összesség nevében felkéri dr. *Molnár Imrét*, hogy az elnökséget fogadja el. Egyhangulag éljenzéssel dr. *Molnár Imrét* választották a hegyközség elnökéül.

Dr. Molnár Imre köszöni a bizalmat. Mint 30 éves szőlősgazda, ismeri jól a szőlősgazdák bajait. Az elnök azonban egyedül nem tehet eleget a kívánalmaknak, csak ha a birtokosok támogatják. Nem az ő akaratának kell érvényesülni, hanem a jónak, s ezért nyíltan

egész bizalommal tárják fel nézeteiket, hogy megvitathassák. Az elnökséget köszönettel elfogadja.

Ezután a többi állások betöltésére került a sor. Alelnökké *Székely Sándor*, jegyzővé *Bordé Ferenczet*, hegybíróvá *Markus Jánost* választották.

A hegyi utak kavicsolására megállapított tervezetet foganatosítás végett kiadták a hegybíróknak.

A viharágyuk.

A viharágyuk beszerzését már tavaly elvben kimondották.

Dr. Molnár Imre elnök kifejtette, hogy a viharágyuk haszna még problematikus. A meteorológiai intézet jelentése szerint ezekkel a kísérletezések a kezdet kezdetén vannak. A kísérletezésekről szóló jelentések nagyon optimistikusak. Különben ez évben már késő volna a 16 viharágyu beszerzése, mert leginkább május és június hónapokban vannak a jégverések. Várják meg a folyó évi tapasztalatokat s ezek eredményéhez képest a télen intézkedjenek a jövőre. Nehéz kérdés a fedezet előteremtése, mert a szükséges 3000 frtot nem lehet adóképen kivetni.

Csobánczy Lajos, *Sal Ferencz* és *Bordé Ferencz* hozzászólása után az elnök előterjesztését elfogadták.

Ezzel véget ért az ülés.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, május 24.

Buza októberre	7.64
Buza áprilisra	7.43
Tengeri	5.34
Rozs okt.	7.30
Zab ápr.	6.70
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, május 24.

Osztrák hitel	695.75
Magyar hitel	698.50
Allamvasut	686.50
Rimamurányi	500.—
Magyar jelzálog	466.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. május 24-én.

Magyar aranyjárdék 4%	117.55
Magyar koronajárdék	92.65
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,75%	120.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,75%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	92.75
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.65
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	173.85
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	141.50
Osztrák járdék papírban	98.25
Osztrák járdék ezüstben	97.50
Osztr. kájjárdék aranyban	117.65

Osztrák korona járdék	97.25
Osztrák államsorsjegyek	140.50
Osztrák magyar bank részvény	16.70
Magyar hitelbankrészvény	690.—
Osztrák hitelintézet részvény	670.—
Párisi vista	95.55
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.07
Némethirodalmi márka	117.45
London vista	240.45
20 márkás arany	23.52

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A legjobb minőségű

SÖR

118-1-3 kapható

STEINER M. ALBERTNÉL,

Nagyvárad, Pável-utca saját ház.

Telefon 179.

Dupla Márcziusi sör ládánként	12 kor.
Dupla Márcziusi sör üvegenként	24 fill.
Valódi Bajor sör ládánként	13.50 kor.
Valódi Bajor sör üvegenként	27 fill.

Pénzkölcsön 8%-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre olcsóbb kamattal mellett, mint

bármely

más **zálogházban**, amennyiben 10%-ra, nagyobb összegeknél

8%-ra

a legmagasabb előleget adja

Klein M. és fia

hat. engedélyezett **zálogkölcsön intézete** *Kossuth Lajos-u. 9.*

Értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamattal mellett nagyobb előleget adunk.

Visszaftetések a legkisebb részlettör-114-1-8 lesztéssel elfogadunk.

A tisztelt vevő közönség szives figyelmébe!

Szines és fekete selyem

szövetek ruhára és blousokra, ugyszintén selyem és

félselyem napernyőket, karton, zephir és selyem

blousokat

ma a legolcsóbban lehet bevásárolni

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA cégénél,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

98-7-15

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1901. évi május 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.			Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.			Vésztő—Kötegyán—Hollód.			Hollód—Kötegyán—Vésztő.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Nagyvárad — ind.	5 50	2 —	Gyoma — ind.	3 40	2 30	Vésztő — ind.	4 45	5 27	Hollód — in	4 35	12 05
Ósi — >	6 09	2 14	Ózed — >	4 07	2 54	Okány — >	5 07	5 49	Mocsár-Gyanta — >	4 46	12 17
Uj-Palota — >	6 24	2 29	Déva-Ványa — >	4 37	3 26	Gyanta — >	5 23	6 07	Rippa — >	5 02	12 39
Gyires — >	6 41	2 42	Kéthalom — >	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur — >	5 36	6 18	Tenke — >	5 24	1 17
Körösszeg — >	7 02	3 01	Körös-Ladány — >	5 13	4 06	Méhkerék — >	5 52	6 36	Fekete-Tót — >	5 44	1 39
Szakál — >	7 39	3 31	Szeghalom — >	5 40	4 38	Kötegyán — >	6 —	6 45	Fekete-Bátor — >	6 06	2 07
Nagy-Tóti — >	7 55	3 47	Vésztő — >	6 12	5 22	Kötegyán — ind.	6 16	6 57	Árpád — >	6 16	2 18
Komád — >	8 25	3 59	Kót — >	6 38	5 52	Pósa — >	6 29	7 12	Erdő-Gyarak — >	6 25	2 28
Iráz — >	8 42	4 16	Iráz — >	6 52	6 07	Ilye — >	6 42	7 24	Csegöd — >	6 34	2 38
Kót — >	9 19	4 39	Komádi — >	7 10	6 38	Csegöd — >	7 02	7 39	Ilye — >	6 57	2 58
Vésztő — >	9 44	5 10	Nagy-Tóti — >	7 22	6 50	Erdő-Gyarak — >	7 12	7 49	Pósa — >	7 07	3 09
Szeghalom — >	10 34	5 55	Szakál — >	7 48	7 23	Árpád — >	7 21	7 59	Kötegyán — >	7 19	3 22
Körös-Ladány — >	11 —	6 12	Körösszeg — >	8 11	7 47	Kötegyán — ind.	7 39	8 20	Kötegyán — ind.	8 06	3 42
Kéthalom — >	11 18	6 30	Gyires — >	8 33	8 12	Fekete-Tót — >	7 52	8 35	Méhkerék — >	8 15	3 52
Déva-Ványa — >	12 03	6 55	Uj-Palota — >	8 47	8 27	Tenke — >	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur — >	8 33	4 12
Ózed — >	12 21	7 15	Ósi — >	9 03	8 46	Rippa — >	8 39	9 32	Gyanta — >	8 43	4 23
Gyoma — érk.	12 45	7 39	Nagyvárad — érk.	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta — >	8 51	9 45	Okány — >	9 02	4 44
						Hollód — érk.	9 01	9 57	Vésztő — érk.	9 20	5 04

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.			Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.			Szeghalom—Füzes-Gyarmat.			Füzes-Gyarmat—Szeghalom.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Székelyhid — ind.	9 36	6 40	Szilágy-Somlyó — ind.	3 18	2 05	Szeghalom — ind.	10 20	5 50	P.-Ladány — ind.	6 50	2 04
A.-Keresztur — >	10 20	7 22	Sz.-Nagyfalu — >	3 43	2 30	Füzes-Gyarmat — >	10 45	6 17	Szerep — >	7 40	2 48
V.-Ábrány — >	10 34	7 35	Ipp — >	4 —	2 47	B.-N.-Bajom — >	11 43	7 15	B.-Udvari — >	7 54	3 01
Monos-Petri — >	10 45	7 45	Széplak — >	4 35	3 27	B.-Udvari — >	11 58	7 30	B.-N.-Bajom — >	8 17	3 23
Margita — >	11 05	8 04	Bályok — >	4 47	3 40	Szerep — >	12 09	7 41	Füzes-Gyarmat — >	9 09	4 07
Felső-Ábrány — >	11 19	8 17	Szoldobágy — >	5 01	3 55	P.-Ladány — érk.	1 —	8 32	Szeghalom — érk.	9 30	4 28
Szoldobágy — >	11 41	8 37	Felső-Ábrány — >	5 19	4 15						
Bályok — >	11 55	8 56	Margita — >	5 38	4 37						
Széplak — >	12 18	9 12	Monos-Petri — >	5 48	4 48						
Ipp — >	12 48	9 40	V.-Ábrány — >	5 58	4 59						
Sz.-Nagyfalu — >	1 10	9 59	A.-Keresztur — >	6 11	5 13						
Szilágy-Somlyó — érk.	1 34	10 22	Székelyhid — érk.	6 50	5 54						

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelzi.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.											
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		
Budapest ind.	6 50	8 30	2 —	5 45	9 15	—	Kolozsvár ind.	—	5 23	7 —	12 32	6 13	11 01	P.-Ladány ind.	4 —	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08					
Rákos >	7 02	8 51	2 13	6 06	9 28	—	Jegenye >	—	—	7 59	† 1 14	7 16	—	Debreczen >	5 10	2 56	6 46	11 44	3 56	7 41					
Ujszász >	8 28	10 59	3 36	8 40	10 56	—	B.-Hunyad >	—	6 40	8 37	1 44	7 54	12 20	Érmihályfalva érk.	6 36	3 57	7 29	1 —	4 58	9 13					
Szolnok >	9 07	11 31	3 59	9 27	11 19	—	Csucsá >	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52												
Szajol >	9 21	11 50	4 12	9 46	11 33	—	Rév >	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34												
P.-Ladány >	10 43	2 —	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	5 54	† 7 59	10 25	† 3 15	9 49	† 1 48												
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01												
Sáp >	—	2 27	† 5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	6 49	—	11 01	—	10 27	—												
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Várád-Velence >	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25												
M.-Peterd >	—	3 —	—	—	—	6 15	Nagyvárad érk.	7 11	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31												
M.-Keresztur >	—	3 12	—	—	—	6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38												
Bors >	—	3 25	—	—	—	6 50	Püspöki >	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—												
Püspöki >	11 48	3 32	—	—	—	7 02	Bors >	2 47	—	11 54	—	11 22	—												
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-keresztur >	3 12	—	12 05	—	11 37	—												
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	Mező-Peterd >	3 30	—	12 17	—	11 50	—												
V.-Velence >	—	4 05	—	—	—	2 30	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18												
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	—	—	2 41	Sáp >	4 39	† 9 38	12 47	—	12 25	—												
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	Báránd >	5 01	—	1 01	—	12 41	—												
Élesd >	† 1 02	4 56	† 7 28	3 21	† 3 04	1 37	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03												
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Szajol >	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19												
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 52	4 16	3 49	Szolnok >	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39												
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Ujszász >	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58												
Jegenye >	3 15	7 49	† 9 33	† 6 01	—	5 34	Rákos >	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38												
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	7 04	Budapest érk.	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50												

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 50	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 —	Arad ind.	5 10	11 20	9 —
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Ósi >	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza >	6 14	12 31	10 54
Less >	10 48	5 01	7 40	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Less >	10 48	5 01	7 40	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24
Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba ind.	7 —	2 33	4 50
Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 —	3 05	5 26
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Szalonta >	11 26	6 44	8 46	Sarkad >	7 40	3 27	5 56
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegyán >	7 57	3 39	6 10	Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegy >	7 50	3 39	6 10
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalon >	8 22	4 10	6 47
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Gyula >	12 21	7 44	10 01	Cséffa >	8 4	4 34	7 18
Csaba >	2 06	7 41	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Csaba érk.	12 42	7 06	10 30	Gyapju >	—	4 42	7 29
Orosháza >	3 12	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Csaba ind.	2 23	7 18	4 32	Less >	9 04	5 —	7 51
H.-M.-Vásárhely >	3 53	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Kétegyháza >	2 54	7 46	5 03	Ósi >	9 21	5 19	8 16
Szeged >	4 28	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Arad érk.	3 55	8 50	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31

||
||
||